

Tarım ve Köyişleri Bakanlığından:

**Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünlerde Belirli  
Maddeler ile Bunların Kalıntılarının İzlenmesi  
İçin Alınacak Önlemlere Dair Yönetmelik**

BİRİNCİ KISIM  
Genel Hükümler  
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

**Amaç**

**Madde 1** — Bu Yönetmeliğin amacı; gıda güvenliğini sağlayarak tüketici sağlığının korunmasını temin etmek için, canlı hayvan ve hayvansal birincil ürünlerde belirli maddeler ve bunların kalıntılarının izlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

**Kapsam**

**Madde 2** — Bu Yönetmelik; canlı hayvan ve hayvansal birincil ürünlerde belirli maddeler ve bunların kalıntılarının aranması, ilgili kurum, kuruluş ve kişilerin sorumlulukları ve Yönetmelik hükümlerine uyulmaması durumunda yapılacak işlemleri kapsar.

**Dayanak**

**Madde 3** — Bu Yönetmelik,  
Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 7/8/1991 tarihli ve 441 sayılı Kanun Hükmünde Kararname,  
8/5/1986 tarihli ve 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu,  
27/5/2004 tarihli ve 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkındaki Kanun,  
22/03/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu,  
29/5/1973 tarihli ve 1734 sayılı Yem Kanunu ve  
1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununa dayanarak hazırlanmıştır.

Bu Yönetmelik, "canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde belirli maddeler ve onların kalıntılarının izlenmesi için alınacak önlemlere, 85/358/EEC ve 86/469/EEC sayılı Direktifler ile 89/187/EEC ve 91/664/EEC sayılı Kararların iptaline dair 26 Nisan 1996 tarih ve 96/23/EC sayılı AB Direktifine uygun olarak hazırlanmıştır".

**Tanımlar**

**Madde 4** — Bu Yönetmelikte geçen;  
a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nı,  
b) Kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürünler: İlgili mevzuatına göre hayvanlarda kullanımı yasaklanan maddeler veya ürünleri,  
c) İzin verilmeyen uygulama: Kullanımına müsaade edilmeyen maddeler veya ürünlerin kullanımı veya izin verilen madde veya ürünlerin ilgili mevzuatında belirtilen amaç ve koşullar haricinde kullanımı,  
d) Kalıntı: Hayvansal kökenli birincil ürünlere geçen ve halk sağlığına zararlı olabilecek farmakolojik tesire sahip maddelerin, onların metabolitlerinin veya diğer maddelerin kalıntısını,  
e) Yetkili makam: Bakanlığın, bu Yönetmelik hükümlerini uygulamakla görevlendireceği merkezi ve yerel kuruluşlarını,  
f) Yetkili merkezi makam: Bakanlığın bu Yönetmeliği uygulamakla görevlendirdiği Genel Müdürlüğünü,  
g) Yetkili yerel makam: Bakanlık il müdürlüklerini,  
h) Resmî numune: Ek: I no lu listede yer alan maddeler veya kalıntıları analiz etmek üzere yetkili makamca alınmış, üzerinde numunenin alındığı hayvan türü, numunenin miktarı, toplama metodu, numunenin içeriği hayvanın cinsiyeti ve hayvan veya hayvansal kökenli birincil ürünlerin orijinine ilişkin bilgilerin bulunduğu numuneyi,  
ı) Yetkili lâboratuvar: Kalıntıların varlığını belirlemek için resmî bir numuneyi analiz etmek üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş lâboratuvarı,  
j) Referans lâboratuvar: Bu Yönetmelik kapsamındaki analiz metot ve standartlarının belirlenmesi, lâboratuvarlara yerleştirilmesi, kontrol edilmesi ve gerek duyulduğunda yetkili lâboratuvarlar tarafından yapılan analizlerin doğrulanmasından sorumlu olmak üzere Bakanlık tarafından görevlendirilen lâboratuvarları,  
k) Hayvan: Sığır, koyun, keçi, domuz, tektırnaklı, arı, kanatlı, su kültürü hayvanları ile tavşan ve yabanî av hayvanlarını,

- l) Hayvan grubu: Aynı türde, aynı yaşta, aynı işletmede, aynı zamanda ve aynı şartlar altında yetiştirilen hayvanların bir grubunu,
- m) Hayvansal birincil ürün: Hayvanlardan doğrudan elde edilen et, süt, yumurta, bal gibi işlenmemiş ürünleri,
- n) Beta agonist: Bir beta adrenoceptor agonistini, ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Belirli Maddeler ve Bunların Kalıntılarının Tespiti için Uygulanacak Kalıntı İzleme Planı

#### **Kalıntı izleme planı kapsamında izlenecek maddeler**

**Madde 5** — Canlı hayvanlar, bunların dışkıları ve vücut sıvıları, dokuları, hayvansal kökenli birincil ürünler, hayvan yemleri ve içme sularında Ek: I nolu listede yer alan maddeler ve kalıntıların varlığını tespit etmek amacı ile hayvanlar ve hayvansal kökenli birincil ürünlerin üretim süreci bu bölümde yer alan hükümlere uygun olarak izlenecektir.

#### **Yetkili merkezi makamın sorumlulukları**

**Madde 6** — Yetkili merkezi makam;

- a) Gerekli denetimlerin yürütülmesini sağlamak üzere 7 nci maddede belirtilen plânların hazırlanmasından,
- b) Kalıntıların izlenmesinden sorumlu Bakanlık kuruluşlarının faaliyetlerinin koordinasyonu ile bu koordinasyonun, madde veya ürünlerin yetiştirme çiftliklerindeki hileli kullanımını önlemek için çalışan birimleri de kapsayacak genişlikte olmasının sağlanmasından,
- c) Bu bölümde yer alan tedbirlerin yürütülmesinde kullanılan yöntemler ve elde edilen sonuçların değerlendirilmesi için gerekli verilerin toplanmasından,
- d) Yürütülen herhangi bir araştırmanın sonuçları da dâhil olmak üzere, (c) bendinde belirtilen veriler ve sonuçlar ile 7 nci maddeye göre hazırlanan ve 10 uncu maddeye göre değişiklik yapılan yıllık plânların her yıl en geç 31 Mart tarihine kadar tüm ilgili yerlere gönderilmesinden, sorumludur.

#### **Kalıntı izleme planının hazırlanması ve çerçevesi**

**Madde 7** — Yetkili merkezi makam, ulusal önlemleri ve önceki yıllardaki uygulamaların sonuçlarına göre güncelleştirilmiş plânı hazırlar ve ilgili yerlere sunar.

Bu plân;

- a) Ek: II'ye uygun olarak, hayvan türlerine göre madde ve kalıntı gruplarının belirlenmesini temin edecektir.
- b) Özellikle aşağıda belirtilenlerin varlığını tespit için önlemleri belirleyecektir:
- 1) Hayvanlarda, hayvanların içme sularında ve hayvanların yetiştirildiği veya muhafaza edildiği bütün yerlerde, bu maddenin (a) bendinde belirtilen maddeleri,
- 2) Canlı hayvanlarda, onların dışkılarında ve vücut sıvılarında ve hayvan dokularında et, süt, yumurta ve bal gibi hayvansal birincil ürünlerde bu maddenin (a) bendinde belirtilen maddelerin kalıntıları.

c) Ek: III ve IV'de belirtilen numune alma kurallarına ve seviyelerine uygun olacaktır.

#### **Kalıntı izleme planındaki örnekleme seviyesi ve sıklığı**

**Madde 8** — Plân, Ek: IV'de yer alan örnekleme seviyeleri ve sıklıkları ile uyumlu olmalıdır. Bununla birlikte hazırlanan plânda; plânın genel etkinliğini arttırdığının açıkça belirlenmesi ve Ek:I'de yer alan maddelerin kalıntıları veya izin verilmeyen uygulama durumlarının belirlenmesi yeteneğini azaltmaması koşuluyla farklılık olabilir.

#### **Kalıntı izleme planında yer alacak hususlar**

**Madde 9** — Plan, ülke koşulları dikkate alınarak hazırlanacak ve aşağıdakileri kapsayacaktır:

- a) Ek: I'de listelenen maddelerin kullanımı, özellikle bu maddelerin yasaklanması, izin verilmesi, dağıtımı, pazarda yer alması ve piyasa denetimlerine dair kuralları içeren mevzuat,
- b) Plânların uygulanması ile ilgili kurum ve kuruluşların alt yapısı, özellikle yasal durumu ve kapasitesi ile ilgili detaylar,
- c) Numune işleme kapasitelerine ilişkin detayların da yer aldığı yetkilendirilmiş laboratuvarların listesi,
- d) Maksimum kalıntı seviyelerinin belirlenmediği durumlarda, izin verilen bir ürün için belirlenecek ulusal tolerans seviyesi,

e) Aranacak maddelerin listesi, analiz metodları, bulguların yorumlanması için standartlar ve Ek: I'de listelenen maddelerin varlığının tespiti hâlinde, alınacak numune sayısı, bu sayının verilme nedenleri,

f) Ek: IV'de yer alan örnekleme seviyelerine ve sıklıklarına uygun olarak, önceki yıllarda kesilmiş ilgili türdeki hayvanların sayılarına göre alınacak resmî numune sayısı,

g) Resmî numunelerin alımını belirleyen kuralların detayları ve resmî numunelerin taşınması gereken hususlarla ilgili kuralları,

h) Kalıntıların saptandığı hayvan ve ürünlerle ilgili olarak yetkili makam tarafından belirlenen önlemlerin türü.

#### **Kalıntı izleme planlarında değişiklik yapılması**

**Madde 10** — 7 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca hazırlanan plânda 18 ve 19 uncu maddeler çerçevesinde yürütülen ulusal tarama veya araştırma sonuçları neticesindeki durum değişiklikleri, dikkate alınarak yetkili merkezi makam tarafından değişiklik yapılabilir.

Yetkili merkezi makam her altı ayda bir, uygulama sonuçlarını ilgili kuruluşlara ve kamuya açıklar.

### **İKİNCİ KISIM**

#### **Özel Hükümler**

### **BİRİNCİ BÖLÜM**

#### **İşletmecilerin Kendi Kontrolleri ve Sorumlulukları**

#### **İşletmeciler tarafından güvence altına alınacak koşullar**

**Madde 11** — Güvence altına alınacak koşullar:

a) Hayvanlarını pazara arz eden herhangi bir çiftlik ve bu tür hayvanların ticareti ile uğraşan özel veya tüzel kişi, Bakanlık tarafından önceden kayıt edilmiş olmalıdır.

b) Hayvansal birincil ürünlerin başlangıç işleminin yapılması ile görevli iş sahipleri veya kişiler özellikle kendi kontrollerini yürütmeyi içeren tüm önlemleri aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde alırlar:

1) Doğrudan veya bir aracı vasıtasıyla dağıtılan hayvanların üreticisi bu hayvanlarda kullanılan maddelerin, atım süresinin gözlemlendiğini garanti edecektir.

2) İşletmeye getirilen çiftlik hayvanı veya ürün konusunda aşağıdakilerden emin olmalıdırlar.

aa) İzin verilmiş olan maksimum limitleri aşan miktarda kalıntı seviyelerini içermemesi,

ab) Yasaklanmış maddeler veya ürünlere ilişkin herhangi bir belirti içermemesi,

c-1) Bu maddenin (a) ve (b) bendlerinde belirtilen üreticiler veya kişiler ancak aşağıda belirtilenleri sağlamak koşulu ile pazara arzda bulunabilirler:

aa) Kullanımına müsaade edilmeyen madde ve ürünlerin hayvanlara tatbik edilmediği veya hayvanların izin verilmeyen uygulamaya tâbi tutulmadığı,

ab) İzin verilen ürünlerin veya maddelerin hayvanlara tatbiki durumunda bu madde ve ürünler için belirlenen atım sürelerinin gözlemlendiği,

ac) (aa) ve (ab)'de anılmış olan hayvanlardan elde edilen ürünler,

c-2) Üretici dışındaki bir gerçek veya tüzel kişi tarafından hayvanın ilk işleme tesisine getirildiği durumlarda bu bendin 1 numaralı maddesinde belirtilen zorunluluklardan hayvanı tesise sunan kişi sorumludur.

d) Ürünlerin pazarda yer almasını düzenleyen yönetmeliklerde belirtilen kurallara ön şartsız uyularak bu maddenin (a), (b) ve (c) bendlerinde belirtilen hususları uygulama amacı ile aşağıda belirtilen hususların yerine getirilmesi sağlanmalıdır.

1) Üretim zincirinde yer alan farklı safhalar için mevzuatında belirlenen kalite izleme prensiplerinin yerine getirilmesi.

2) Ticarî marka veya etiketler için spesifikasyonlara dâhil edilecek oto-kontrol önlemleri ile güçlendirilmesi.

#### **Çiftlikte tutulacak kayıtlar**

**Madde 12** — İzlenen çiftliklerin veteriner hekimlerinin görev tanımı ve sorumlulukları, bu Yönetmelikte belirtilmiş olan yetiştirme koşulları ve uygulama şekillerinin izlenmesine kadar genişletilir.

Bu çerçevede, veteriner hekimler; çiftlikte reçete ile verilen veya uygulanan herhangi bir işlemin tarih ve özelliğini, muameleye tâbi tutulan hayvanların kimliği ve atım süresinin uygunluğunu kaydedecektir.

Yetiştirici varsa veteriner tıbbî ürünlerin kullanımı ile ilgili mevzuatta öngörölmüş olan kayıtları da kapsayan uygulama işleminin tarihini ve özelliğini kayıt edecektir. Yetiştirici, 5 yıllık süre ile atım süresinin gözlemlendiğini gösteren kayıtları ve ispat etmek için reçeteleri muhafaza edecektir.

Bakanlığın ve özellikle de mezbahanın resmî veteriner hekiminin talebi halinde yetiştirici ve veteriner hekim, bu Yönetmeliğe uygun olarak çiftlikle ilgili her türlü bilgiyi sağlarlar.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Resmî Kontrol Önlemleri

#### **Yetkili makamca yapılacak kontrollerin kapsamı**

**Madde 13** — 7 nci maddede belirtilen izleme plânlarının tatbiki ile bağlantılı olarak yürütölen kontroller veya diğör mevzuatta öngörölen kontrolle ilgili yükümlölükler saklı kalmak kaydıyla, yetkili makam aşağıda belirtilen şekilde tesadüfi kontroller yapabilir:

a) Ek: I, Grup A'daki maddelerin işlenmesi, depolanması, nakliyesi, satış veya kazançları ile ilgili tüm aşamalarda,

b) Hayvan yemlerinin üretim veya dağıtım zincirinde herhangi bir noktada,

c) Bu Yönetmeliğin kapsadığı hayvanların ve hayvansal kökenli ham maddelerin üretim zinciri boyunca.

Birinci fıkra kapsamında yapılacak olan kontroller, kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürünlerin özellikle hayvanlarda besi veya izin verilmeyen uygulama amaçlı kullanımının tespiti amacı ile yapılır.

Birinci fıkrada belirtilmiş olan herhangi bir kontrolden pozitif bir sonuç bulunması ve sahtecilikten şüphe edildiğı durumlarda 18, 19, 20 ve 21 inci maddeler ile üçüncü bölümde öngörölen önlemler uygulanır.

Mezbaha veya su kültürü hayvanların ve balıkçılık ürünlerinin ilk satışında öngörölen kontroller, menşee veya ayrılış çiftliğinin, 11 inci maddenin (d) bendinde belirtildiğı gibi bir kalite izleme sistemine veya epidemiyolojik izleme ağına sahip olması dikkate alınarak azaltılabilir.

#### **Kontroller esnasındaki yükümlölük**

**Madde 14** — Bu Yönetmelikte öngörölmüş olan kontroller, önceden bildirim'e gerek kalmaksızın yetkili makamlarca yürütölür.

Mal sahibi, hayvanların elden çıkarılması ile yetkilendirilen kişı veya onların temsilcisi, kesim öncesi denetim işlemlerini kolaylaştırmada ve özellikle resmî veteriner hekime veya yetki verilen görevliye, gerekli herhangi bir uygulama kararında, yardım etmekle yükümlölüdür.

#### **Yetkili makamca yapılacak kontroller**

**Madde 15** — Yetkili makam:

a) İzin verilmeyen uygulamadan şüphe edildiğı durumda, mal sahibi veya hayvanlardan sorumlu olan şahıs veya çiftlikten sorumlu olan veteriner hekimden tatbik edilen işlemin niteliğini belirleyici herhangi bir dökümanı temin etmesini talep eder.

b) Bu soruşturmanın izin verilmeyen uygulamayı doğrulaması, kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürünlerin kullanılmış olması halleri ile onların kullanıldığına veya kullanılmakta olduğuna dair belirtilerin varlığı durumunda aşağıdaki uygulamaları yapar.

1) Özellikle bu tür kullanımların ve hayvan vücuduna verilip verilmediğinin tespiti açısından menşee veya ayrılış çiftliklerindeki hayvanlarda resmî örneklemeyi de ihtiva edebilen mahallinde kontrolleri yapar.

2) İdarî olarak bu tür çiftlikler ile ilişkili işletmeleri de içerecek şekilde hayvanların yetiştirildiğı, muhafaza edildiğı veya beslendiğı çiftliklerde veya hayvanların menşee veya ayrılış çiftliklerinde kullanımı yasak veya izin verilmeyen madde veya ürünlerin kullanımının ortaya çıkarılması için kontroller yapar. Bu amaç için, içme sularından ve yem maddelerinden resmî numuneler alır.

3) Menşee veya ayrılış çiftliklerinde hayvanların yem maddelerinde yada onların içme sularında veya su kültürü hayvanlarının yakalandıkları suda, mahallinde kontrolleri yapar.

4) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörölmüş olan kontrolleri yapar.

5) Kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürünlerin yada muamele edilen hayvanların menşesini belirlemek için gereken kontrolleri yapar.

c) Maksimum kalıntı seviyelerinin belirlenmediğı durumlarda, belirlenmiş olan tolerans seviyelerinin aşılması hâlinde söz konusu bulguya uygun görölen herhangi bir önlem veya araştırmayı yürütölür.

### **Ulusal referans laboratuvarlarının belirlenmesi ve sorumlulukları**

**Madde 16** — Bakanlık her bir kalıntı veya kalıntı grubu için bir ulusal referans lâboratuvarı belirler. Bir kalıntı veya kalıntı grubu için birden fazla ulusal referans l boratuvarına yetki verilmez. Belirlenmiş l boratuvarların listesi, ilgili birimlere yazılı olarak bildirilir.

Ulusal Referans L boratuvarlarının sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

a) Her bir kalıntı veya kalıntı grubu için analiz metodları ve standartlarının koordinasyonu suretiyle kalıntı analizinden sorumlu diğer ulusal l boratuvarların çalışmalarının koordinasyonu sağlamak.

b) Kalıntı izlenme plânının organizasyonunda yetkili makama yardım etmek.

c) Belirlenen bir kalıntı veya kalıntı grubu için karşılaştırmalı testlerin periyodik olarak organizasyonu yapmak.

d) Ulusal l boratuvarların belirlenen limitleri takip etmesini sağlamak.

e) Elde edilen her türlü bilginin dağıtımını yapmak.

f) Ulusal ve uluslararası kuruluşlar veya laboratuvarlar tarafından organize edilen ileri eğitim kurslarına personelin katılımını önermek.

### **Yetkili laboratuvarlar**

**Madde 17** — Yetkili l boratuvarlarda yapılan analizlerde:

a) Yetkili l boratuvarlarda incelenmek üzere resmî numuneler, Ek: III ve IV'e uygun olarak alınır. Resmî numune almanın detaylı kuralları ve resmî numunelerin analizi için kullanılacak rutin ve referans analiz metodları, uluslararası kurallara uygun olarak belirlenir.

Eti veya ürünleri insan tüketimine sunulacak bir türe yönelik kullanılacak veteriner tıbbî ürünün pazarda yer alması amacıyla her ruhsat verilisinde, Bakanlık, kalıntıların analizinde kullanılan metodları ulusal referans l boratuvarlarına ve ilgili tüm taraflara gönderir.

b) Ek:I Grup A da yer alan maddeler için, referans metod yerine rutin bir metodun uygulanmasını takiben kaydedilen tüm pozitif bulguların doğruluğu, bu maddenin (a) bendine uygun olarak, belirtilen referans metodlarını kullanan onaylanmış bir l botaruvar tarafından teyid edilmelidir.

Bütün maddeler için, analiz sonuçlarına itiraz durumunda bu sonuçların, söz konusu madde veya kalıntı için 16 ncı maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen ulusal referans lâboratuvarı tarafından doğrulama analizi yapılacak ve tüm masraflar davacı tarafından karşılanacaktır.

c) Resmî bir numunenin incelenmesi, izin verilmeyen uygulamayı ortaya çıkarırsa,    nc  Bölümde belirtilenlere ilâve olarak, 18, 19, 20 ve 21 inci maddeler uygulanır.

 nceleme neticesinde, izin verilen maddelerin kalıntılarının veya bula anların varlığının belirlenen düzeyleri a tı ının tespiti durumlarında 20 ve 21 inci maddeler uygulanır.

Söz konusu incelemenin, Türkiye dışı menşeli hayvan ve ürünleri kapsadığı durumda, Bakanlık menşe ülkenin yetkili makamını alınmasını talep ettiği önlemleri de belirterek bilgilendirir. Men e  lke yetkili makamından 18 inci maddenin (b) bendi, 19, 20 ve 21 inci maddeler ve    nc  Bölümdeki kıstasları menşe veya sevkiyatın ait olduğu  iftli e veya tesise uygulanması talep edilebilir.

### **Pozitif numuneler**

**Madde 18** — 17 nci maddede açıklandığı şekilde pozitif sonuçlar elde edildiği durumda aşağıda belirtilen hükümler uygulanır.

a) Yetkili makam, gecikme olmaksızın hayvanı ve ayrılı  veya menşe  iftli i tanımlamak için gerekli olan tüm bilgileri ve incelemenin ve sonucunun tüm detaylarını temin eder. Türkiye'de y r t len kontroller eğer bir veya daha fazla ülkede bir araştırma veya diğer bir önlem ihtiya ını ortaya çıkartıyor ise, Bakanlık ilgili tarafları bilgilendirir. Bir araştırma veya diğer önlemin gerekli g r ld  u durumda alınacak önlemler ilgili devletlerle varılan mutabakat çerçevesinde y r t l r.

b) Yetkili makam kalıntıların var oluş nedenlerini belirlemek için, menşe veya ayrılı   iftli indeki bir araştırma ile izin verilmeyen uygulamanın tespiti durumunda; üretim, işleme, depolama, nakliye, idare, dağıtım veya satış aşamasında ilgili maddelerin veya ürünlerin kaynağını veya kaynaklarını bulmaya yönelik detaylı araştırmaları yürütür.

c) Numunelerin alındığı hayvanlar tanımlanır ve kontrol sonuçları elde edilinceye kadar, hayvanlar hiçbir durumda çiftlikten ayrılmaz.

### ** zin verilmeyen uygulamanın tespiti**

**Madde 19** — 15 inci maddenin (b) bendinde belirtilen araştırmalar neticesinde izin verilmeyen uygulamanın tespiti hâlinde yetkili makam, hayvanları resmî kontrol altına alır. Yetkili makam, ilgili tüm hayvanların resmî bir işaret ve kimlik taşıması ve ilk basamak olarak resmî örneklerin uluslar arası kabul gören bilimsel bazda istatistik  olarak temsil edecek sayıda alınmasını temin edecektir.

### **Maksimum kalıntı limitlerinin a ılması**

**Madde 20** — Maksimum kalıntı limitlerinin aşıldığının tespiti durumunda;

a) İzin verilen maddelerin veya ürünlerin kalıntılarının maksimum kalıntı limitlerini aştığına dair delil olması durumunda, yetkili makam, bu limitlerin niçin aşıldığına dair karar vermek için menşe veya ayrılışın yapıldığı çiftlikte bir araştırma yürütür.

Bu araştırmanın sonuçları ile uyumlu olarak, yetkili makam belirli bir dönem için ilgili çiftlikten hayvanların ayrılmasını veya ilgili çiftlik veya tesisten ürünlerin ayrılmasını yasaklamayı da içeren halk sağlığını koruyucu bütün gerekli önlemleri alır.

b) Maksimum kalıntı limitlerinin tekrarlanan ihlalleri durumunda, çiftçi tarafından hayvanların pazara arzı veya bir çiftçi veya bir işleme tesisi tarafından ürünlerin pazara arzında, söz konusu çiftlikte ve/veya tesiste hayvanlar ve ürünler hakkındaki yoğunlaştırılmış kontroller yetkili makam tarafından en az 6 aylık bir dönem yürütülür ve örneklerin analiz sonuçları karara bağlanıncaya kadar ürün ve karkaslara el konulur.

Maksimum kalıntı limitlerinin aşıldığını gösteren herhangi bir sonuçta, ilgili karkasların veya ürünlerin insan tüketimine uygun olmadığı beyan edilecektir.

#### **Masrafların karşılanması**

**Madde 21** — 18 inci maddede belirtilen araştırma ve kontrollerin masrafları, hayvanların sahibi veya onlardan sorumlu olan kişi tarafından karşılanacaktır.

Araştırmanın şüpheliyi doğruladığı durumda, 19 ve 20 nci maddelere göre yürütülen analizlerin masrafı, hayvanların sahibi veya onlardan sorumlu olan kişi tarafından karşılanacaktır.

Adli ve idari cezaları saklı kalmak kaydıyla, pozitif sonuç vermiş olan hayvanların veya 25 inci maddeye göre pozitif olarak kabul edilen hayvanların imha masrafı, herhangi bir tazminat veya bedel ödemeksizin hayvanların sahibi veya onlardan sorumlu olan kişi tarafından karşılanacaktır.

#### **İhracat yapılan ülkeleri bilgilendirme**

**Madde 22** — İhracaat yapılan bir ülke, Türkiye’de bu Yönetmeliğin öngördüğü kontrollerin yürütülmediğini veya durdurulduğunu, Türkiye’nin yetkili makamına bildirirse, 18 inci maddenin (b) bendine uygun olarak yürütülen bir araştırmayı takiben yetkili makam gerekli tüm önlemleri alır ve ticaret yapılan ülkenin yetkili makamına bunların nedenlerini mümkün olan en kısa sürede bildirir.

#### **Avrupa Birliği tarafından yapılacak kontroller**

**Madde 23** — Avrupa Komisyonu’nun veteriner uzmanları, 96/23/EC sayılı direktifin bir örnek uygulanmasını temin etmek için gerekli görüldüğü durumlarda ve yetkili makam ile işbirliği içerisinde, plânları ve bu plânların uygulanmasının yerinde kontrolünü yaparak sistemin çalışmasını doğrular.

Yetkili makam, uzmanlara görevlerini yürütmeleri için gerekli olan tüm imkânları sağlar.

Yetkili makam, kontrol sonuçlarını dikkate alarak gerekli önlemleri alır ve Avrupa Komisyonu’nu alinan önlemler hakkında bilgilendirir.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **İhlâl Hâlinde Alınacak Tedbirler**

#### **Kullanımına müsaade edilmeyen maddelerin tespiti**

**Madde 24** — Kullanımına müsaade edilmeyen madde ve ürünler veya Ek: I Grup A ve Grup B (1) ve (2)’sinde listelenen ürünlerin yetkisiz kişilerin uhdesinde olduğu tespit edildiğinde suçlulara yüklenen cezalar saklı kalmak şartı ile kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürünler yetkili makam tarafından uygun tedbirler alınıncaya kadar resmî kontrol altında bulunmalıdır.

#### **İzin verilmeyen uygulamanın tespiti**

**Madde 25** — İzin verilmeyen uygulamanın tespiti durumunda yetkili makamca aşağıdaki işlemler yapılır.

a) 19 uncu maddede belirtildiği gibi hayvanların resmî muhafaza altında bulunduğu sürede söz konusu çiftlikteki hayvanlar resmî kontrolün haricinde orijin çiftlikten ayrılamaz veya hayvanlar el değiştiremez. Yetkili makam, tespit edilen madde ve maddelerin yapısına göre önleyici tedbirleri alır.

b) 19 uncu maddeye uygun olarak yapılan örneklemeden sonra, izin verilmeyen uygulama tespit edilirse, pozitif bulunan hayvanlar bulunduğu yerde veya önceden belirlenmiş mezbahada kesilmek üzere beraberinde veteriner sertifikası ile kesime gönderilir. Kesilen hayvanlar yüksek risk işleme fabrikasına gönderilir.

Bu işlemlere ilâve olarak kontrollerin yürütüldüğü ve şüpheli edilen çiftliklerde bulunan hayvan gruplarının tamamından ücreti çiftlik sahibi tarafından karşılanmak üzere numune alınır.

c) Bununla birlikte, 19 uncu maddeye uygun olarak temsili örnekleme ile alınan numunelerin yarısı veya daha fazlası eğer pozitif ise, çiftçi, şüpheli edilen çiftlikteki bütün hayvanların kontrol edilmesi veya bu hayvanların kesimi arasında bir seçim yapmak zorunda bırakılır.

d) En az 12 ay veya daha fazla bir süre ile aynı mal sahibine ait olan çiftlik/çiftlikler söz konusu kalıntılar için daha sıkı kontrollere tâbi tutulur. İşletmenin organize bir oto-kontrol sistemini yerleştirmesi durumunda bu süre azaltılabilir.

e) Tespit edilen ihlâlin durumuna göre, 13 üncü maddenin (a) bendinde belirtilenlere ilâveten çiftlik veya tesise tedarik sağlayan işletmeler söz konusu maddenin menşeiini tespit için, kontrole tâbi tutulur. Aynı uygulama, menşe ve ayrılış çiftlikleri ile bu çiftlikle aynı hayvan ve hayvan yemi tedarik zincirindeki tüm tesis ve çiftliklere uygulanır.

#### **Mezbahalarda yapılacak kontroller ve alınacak önlemler**

**Madde 26** — Mezbahadaki resmî veteriner hekim tarafından;

a) Eğer veteriner hekim ilgili hayvanların izin verilmeyen bir uygulamaya tâbi tutulduğundan veya bu hayvanlara kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürün verildiğinden şüphe ederse veya buna dair deliller bulursa:

1) Bu tür hayvanların mezbahaya getirilen diğer hayvan gruplarından ayrı olarak kesilmesi için düzenlemeler yapılır.

2) Karkaslar ve sakatata el konulmalı ve söz konusu maddeleri tespit etmek için gerekli bütün örnekleme işlemleri yürütülür.

3) Eğer pozitif sonuç elde edilir ise, hiçbir muafiyet veya tazminata konu olmaksızın et ve sakatat yüksek risk işleme tesisine gönderilir. Bu durumda, 22 ve 25 inci maddeler uygulanır.

b) Eğer ilgili hayvanların izin verilen bir uygulamaya tâbi tutulduğu fakat atım süresine uyulmadığına dair şüphe veya delil var ise, kalıntı miktarının izin verilen seviyeyi aşmadığından emin oluncaya kadar hayvanın kesimi ertelenmelidir. Bu süre hiçbir durumda söz konusu maddeler için Bakanlıkça belirlenen atım süresi periyodundan daha az olamaz.

Bununla birlikte, acil bir durumda veya hayvanların sağlık durumunun gerektirmesi hâlinde veya mezbahanın alt yapı veya ekipman durumu kesimin ertelenmesine uygun değilse, hayvanlar bu sürenin sona ermesinden önce kesilebilir. Mezbahanın resmî veteriner hekimi tarafından yürütülen resmî kontroller sonuçlanıncaya kadar, et ve sakatata el konulur. Sadece müsaade edilen seviyeyi geçmeyen miktarda kalıntı içeren et ve sakatat insan tüketimine sunulur.

c) Mevzuatta izin verilen seviyeleri aşan miktarda kalıntı ihtiva eden karkas ve ürünlerin, insan tüketimine elverişli olmadığı beyan edilir.

#### **İşletmelerin ruhsat ve onaylarının askıya alınması veya iptali**

**Madde 27** — Suçla ilgili cezalar saklı kalmak kaydıyla, işletmenin; kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürünleri kullandığının, bulundurduğunun veya ürettiğinin tespit edilmesi durumunda, tesis ile ilgili her türlü ruhsat veya resmî onay, tesisin daha sıkı kontrollere tâbi tutulacağı bir dönem süresince askıya alınır.

Mevzuata aykırı davranışın tekrarı hâlinde, bu tür ruhsatlar veya onaylar iptal edilir.

#### **Cezaların uygulanması**

**Madde 28** — Suçla ilgili olarak ilgili Kanunlarında öngörülen para cezaları veya meslekî kuruluşlarca verilen cezalar saklı kalmak kaydıyla yasaklanan madde ve ürünlerin muamelesi ve nakledilmesinden veya izin verilen madde veya ürünlerin mevcut yasalarda belirtilen amaçların dışında başka amaç için uygulanmasından sorumlu kişilere karşı uygun idarî önlemler alınır.

#### **Engellemeler durumunda yapılacak işlemler**

**Madde 29** — Bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılan kontrol ve araştırmalar ve ulusal kalıntı izleme plânının uygulanması için gerekli örnekleme ve denetim esnasında mezbaha personeli ve mezbaha sorumlusu veya özel işletme durumunda mezbaha sahibi veya sahipleri, hayvanların sahipleri veya onlara bakmakla yükümlü kişiler tarafından herhangi bir engelleme ve yetkili makam ile işbirliğinde bir uyumsuzluk olması durumunda, yetkili makam tarafından uygun adlî ve idarî işlem yapılır.

### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

#### **İthalât**

#### **İthalat için bilgilendirme**

**Madde 30** — Bakanlık, ithalâtçıları bu Yönetmeliğin kapsadığı hayvan ve hayvansal ürünler için hangi ülkelerden ithalat yapabilecekleri konusunda bilgilendirir.

Bakanlık, ithal edilen hayvan ve hayvansal ürünlerde yürütülen kalıntı kontrol sonuçlarını her yıl rapor haline getirir.

#### **Sınır kontrolleri**

**Madde 31** — Sınırdaki yapılan kontroller, ithal edilen aynı sürüdeki hayvanlarda kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürünlerin kullanımı veya aynı tesisden gelen ürünlerin bir kısmı veya tamamında bu madde ve ürünlerin varlığını ortaya çıkarırsa Bakanlık bu hayvan veya ürünler ile ilgili olarak aşağıdaki önlemleri alır:

a) Söz konusu mal partisi ve kullanılan ürün konusunda menşe ülke yetkili makamı bilgilendirilir.

b) Bakanlıkça, aynı orijinden gelen tüm hayvan sürüleri ve ürünlerde daha sıkı kontrol yapılır. Özellikle aynı kaynaktan gelen daha sonraki 10 parti sınır kontrol noktalarında tutularak denetim masraflarına karşılık olarak bir depozito alınmak suretiyle temsili numuneler alınarak kalıntı kontrolü yapılır.

Bu tür kontrollerin, kullanımına müsaade edilmeyen madde veya ürünleri veya bunların kalıntılarının varlığını göstermesi durumunda:

a) İlgili parti veya partinin bir kısmı, partinin reddinin nedenleri açıkça belgelenerek, masraflar malı gönderene veya onun acentesine ait olmak üzere menşe ülkeye geri gönderilir.

b) Tespit edilen ihlallerin özelliğine ve bu tür ihlalle ilişkili riske bağlı olarak mevzuatla belirlenen diğer amaçlar için kullanılıp kullanılmayacağı veya imha etmek üzere söz konusu partinin geriye gönderilip gönderilmeyeceği kararı hiç bir ödeme yapılmaksızın mal sahibine bırakılır.

İthal edilen hayvansal ürünlerin, sınır kontrol noktasındaki kontrolleri maksimum kalıntı limitlerinin aşıldığını ortaya çıkarır ise, birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen kontroller yapılır.

Bakanlık kontrol sonuçları hakkında ilgili ülkenin yetkili makamına bilgi verir.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### Cezaî İşlemler

#### **İhlal halinde uygulanacak cezai işlemler**

**Madde 32** — Bu Yönetmeliğin ihlâli hâlinde 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu, 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkındaki Kanun, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, 1734 sayılı Yem Kanunu ve 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununa göre işlem yapılır.

## ALTINCI BÖLÜM

### Son Hükümler

**Geciçi Madde 1** — 25 inci maddenin (b) bendine göre kesilen hayvanlar ile 26 ncı maddenin (a) bendine göre yapılacak inceleme neticesinde pozitif sonuç tespit edilen et ve sakatatın gönderileceği yüksek risk işleme tesislerine ilişkin kurallar yeniden belirlenir.

#### **Yürürlük**

**Madde 33** — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**Madde 34** — Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

**EK I**

#### **GRUP A – Anabolik etkiye sahip maddeler ve kullanımına müsaade edilmeyen maddeler**

- (1) Stilbenler, stilben türevleri ve bunların tuzları ve esterleri
- (2) Antitroid ajanları
- (3) Steroidler
- (4) Zeranól içeren Resorsilik asit laktonları
- (5) Betaagonistler
- (6) "Gıdalarda hiç bir seviyede bulunmaması gereken, maximum seviye tespit edilmeyecek farmakolojik olarak aktif maddeler".

#### **GRUP B – Veteriner ilâçları (1) ve bulaşanlar**

- (1) Sulphonomidler ve kinilonlar da içeren antibakteriyal maddeler,
- (2) Diğer veteriner ilâçları
- (a) Antihelmintikler
- (b) Nitroimidazoller de içeren antikoksidiyaller,
- (c) Karbamatlar and piretroidler
- (d) Sedatifler
- (e) Stereoid olmayan ateş düşürücü ilâçlar
- (f) Diğer farmakolojik aktif maddeler

#### **(3) Diğer maddeler ve çevresel bulaşanlar**

- (a) PcBs de içeren organoklorin bileşikleri
- (b) Organofosfor bileşikleri
- (c) Kimyasal elementler
- (d) Mikotoksinler
- (e) Boyalar
- (f) Diğerleri
- (1) Veteriner hekimliği alanında kullanılabilen ruhsatsız maddeleri de içeren.

**EK: II**



**Hayvan Türleri ve Hayvansal Birincil Ürünlerde  
Aranılacak Madde Grupları ve Kalıntılar**

Hayvan tipi, Sığır, Koyun / Kanatlılar Su kültürü Süt Yumurtalar Tavşan eti ve Bal yem maddesiKeçi, Domuz tek hayvanlar veya tırnaklı hayvanlar, hayvansal ürün madde grupları							
A 1	X	X	X			x	
2	X	X				x	
3	X	X	X			x	
4	X	X				x	
5	X	X				x	
6	X	X	X	X	X	X	
B 1	X	X	X	X	X	X	X
2a	X	X	X	X		x	
b	X	X			x	x	
c	X	X				x	x
d	X						
e	X	X		x		x	
f							
3a	X	X	X	x	x	x	x
b	X			x			x
c	X	X	X	X		x	x
d	X	X	X	X			
e			X				
f							

**EK: III**

**ÖRNEKLEME STRATEJİSİ**

1) Kalıntı kontrol plânı, çiftliklerde, mezbahalarda, mandıralarda, balık işleme fabrikalarında ve yumurta toplama ve paketleme istasyonlarındaki hayvansal birincil ürünlerdeki kalıntıların nedenlerini araştırmayı ve açığa çıkarmayı amaçlar.

Resmî numuneler Ek:IV 'e uygun olarak alınmalıdır.

Resmî numuneler nereden alınırsa alınsın, örnekleme beklenmedik, ansızın ve belirli bir zamanla ve haftanın belirli bir günü ile sınırlandırılmadan yapılmalıdır. Yetkili makam, kontrollerde ansızın vaki olan unsurun sürekli olarak kontrol altında olduğunu temin etmek için bütün gerekli tedbirleri almalıdır.

2) A Grubu maddeler için, izleme ruhsatlandırılmış maddelerin izin verilmeyen uygulamasını ve kullanımına müsaade edilmeyen maddelerin kullanımını tespit etmeyi amaçlamalıdır. Bu tür numune almanın etkinliği Ek:IV ün ilgili bölümüne göre yoğunlaştırılır.

Numuneler, cinsiyet, yaş, tür, besi sistemi ile geçmişe ait bütün bilgi ve bu gruptaki maddelerin yanlış ve kötü kullanımına dair bütün kanıtlar dikkate alınarak belirlenmelidir. Bakanlık bu kriterlere dair detayları ayrıca belirler.

3) B Grup maddeler için izleme, maksimum kalıntı limitleri ile ilgili mevzuatta belirlenen veteriner tıbbî ürünlerin ve pestisitlerin kalıntıları ile çevresel bulaşanların varlığının izlenmesini kontrol etmeyi amaçlamalıdır.

**EK:IV**

**ÖRNEKLEME SEVİYELERİ VE SIKLIĞI**

Bu ekin amacı, örnek alınacak hayvanların asgari sayısını belirlemektir. Her bir örnek, bir veya daha fazla maddenin varlığını belirlemek için analiz edilebilir.

## BÖLÜM 1

### Sığır, koyun, keçi, domuz ve tek tırnaklı hayvanlar

#### 1) Sığır türü hayvanlar

Tüm madde ve kalıntılar için her yıl kontrol edilecek hayvanların asgarî sayısı bir önceki yıl kesimi yapılan sığır türü hayvanların en az % 0.4'üne denk olmalıdır.

Alınan numunelerin gruplara dağılımı aşağıdaki gibi olacaktır.

Ek: I Grup A: % 0.25'lik kısım aşağıdaki gibi ayrılır:

- Numunelerin yarısı işletmedeki canlı hayvanlardan alınacaktır. Grup A(5) maddelerinin araştırılması için alınacak numunelerin % 25' i yem , içme suyu gibi numunelerden alınabilir.

- Örneklerin yarısı mezbahadan alınacaktır.

Ek:I Grup A'daki her bir alt grup, Grup A için toplanan numunelerin toplam sayısının asgari %5'i kullanılarak her yıl kontrol edilmelidir.

Numune dağılımındaki denge yetkili makamın daha önceki yıllarda elde ettiği sonuçlar ve deneyimlerine göre belirlenecektir.

Ek: I Grup B: %0.15'lik kısım;

Numunelerin %30'u Grup B (1) maddeleri için kontrol edilmelidir.

Numunelerin %30'u Grup B (2) maddeleri için kontrol edilmelidir.

Numunelerin %10'u Grup B (3) maddeleri için kontrol edilmelidir.

Denge ülkenin durumuna göre belirlenecektir.

#### 2) Koyun ve keçiler

Tüm madde ve kalıntılar için her yıl kontrol edilecek hayvanların asgarî sayısı bir önceki yıl üç ayın üzerinde kesimi yapılan koyun ve keçilerin en azından %0.05'ine denk olmalıdır. Numune sayısı 100 hayvandan az olamaz.

Alınan numunelerin gruplara dağılımı aşağıdaki gibi olacaktır.

Ek:I Grup A: % 0, 01, bu sayı 20 hayvandan az olamaz.

Ek:I Grup A'daki her bir alt grup, Grup A için toplanan numunelerin asgari, %5'i kullanılarak her yıl kontrol edilmelidir.

Numune dağılımındaki denge yetkili makamın daha önceki yıllarda elde ettiği sonuçlar ve deneyimlerine göre belirlenecektir.

Ek:I Grup B: % 0, 04, bu sayı 80 hayvandan az olamaz.

Her bir alt grup için sığır türü hayvanlarda yapılan dağılım dikkate alınmalıdır. Denge ülkenin durumuna göre belirlenecektir.

#### 3) Domuz türü hayvanlar

Tüm madde ve kalıntılar için her yıl kontrol edilecek hayvanların asgarî sayısı, bir önceki yıl kesimi yapılan domuzların en azından % 0.05'ine denk olmalıdır. Alınan numunelerin gruplara dağılımı aşağıdaki gibi olacaktır.

Ek:I Grup A: %0, 02

Hayvanların örneklemeinin mezbahanede yapıldığı durumda, içme suyu, yem, dışkı veya diğer uygun numuneler çiftlikten alınmalıdır. Bu durumda, yıllık olarak gidilmesi gereken çiftliklerin sayısı, bir önceki yıl kesilen her 100.000 domuz için en azından bir çiftlik olacak şekilde belirlenmelidir bu sayı 10 çiftlikten az olamaz.

Ek:I Grup A'daki her bir alt grup, Grup A için toplanacak numunelerin asgarî %5'i kullanılarak her yıl kontrol edilmelidir.

Numune dağılımındaki denge yetkili makamın daha önceki yıllarda elde ettiği sonuçlar ve deneyimlerine göre belirlenecektir.

Ek:I Grup B: % 0, 03, bu sayı 60 domuzdan az olamaz.

Her bir alt grup için sığır türü hayvanlarda yapılan dağılım dikkate alınmalıdır. Denge ülkenin durumuna göre belirlenecektir.

#### 4) Tek tırnaklı hayvanlar

Numunelerin sayısı, yetkili makam tarafından tespit edilen problemlere göre belirlenecektir.

## BÖLÜM 2

### Broiler, tavuk, hindi ve diğer kümes hayvanları

Numuneler kullanılan analitik metodun durumuna bağı olarak bir veya daha fazla hayvandan oluşur.

Her kanatlı hayvan türü için yıllık asgarî numune sayısı her 200 tonluk et üretimine için 1 numune olacak şekilde alınacaktır.

Eğer türün yıllık üretimi 5000 tonun üzerinde ise , her bir grup madde için asgari 100 numune alınacaktır.

Alınan numunelerin gruplara dağılımı aşağıdaki gibi olacaktır.

Ek:I Grup A: Toplam numunenin % 50 si

Bu numunelerin 1/5'i çiftlikten alınmalıdır.

Ek:I Grup A'daki her bir alt grup, Grup A için toplanan toplam numune sayısının asgari %5'i kullanılarak her yıl kontrol edilmelidir.

Numune dağılımındaki denge yetkili makamın daha önceki yıllarda elde ettiği sonuçlar ve deneyimlerine göre belirlenecektir.

Ek:I Grup B: Toplam numunenin % 50 si,

Numunelerin %30'u Grup B (1) maddeleri için kontrol edilmelidir.

Numunelerin %30'u Grup B (2) maddeleri için kontrol edilmelidir.

Numunelerin %10'u Grup B (3) maddeleri için kontrol edilmelidir.

Denge ülkenin durumuna göre belirlenecektir.

### **BÖLÜM 3**

#### **Süt**

##### **1) İnek Sütü**

A-Numune alma şartları:

- Resmî numuneler yetkili makam tarafından daima numune sütün elde edildiği menşeye çiftliğe geri dönük izleme yapılmasını sağlayacak şekilde alınacaktır.

- Numuneler aşağıda belirtilen yerlerden alınacaktır:

a) Süt çiftliklerindeki toplama tanklarından,

b) Süt tesislerinde tankerler boşaltılmadan önce.

-Ek:I Grup B3 (a), (b) ve (c)'de belirtilen maddeler veya kalıntılar için menşeye çiftliği bulmak amacıyla yukarıda belirtilen izleme prensipleri gerekirse sürekli uygulanmaz.

- Numuneler sadece çiğ süttten alınacaktır.

Numune miktarı kullanılan analitik metoda bağı olacaktır.

B-Numune alma seviyesi ve sıklığı:

En az 300 adet olmak üzere yıllık süt üretiminin her bir 15000 tonu için bir numune alınması ile yıllık numune sayısı belirlenir.

Aşağıda belirlenen dağılıma uyulacaktır:

- Numunelerin %70'i veteriner ilâçların kalıntıları için araştırılır. Bu durumda her bir numune en az dört farklı bileşik için ve Ek:I'de belirtilen grup A(6), B(1), B(2/a), ve B(2/e) arasından en az üç grup olacak şekilde test edilecektir.

- Numunelerin %15'i Ek:I'de belirtilen grup B(3)'de verilmiş olan kalıntılar için test edilecektir.

- Numunelerin %15'i ülkenin gerçeklerine bağı olarak test edilecektir.

##### **2) Koyun, keçi, manda gibi diğer türlerin sütleri**

Bu sütlerle ait numune sayısı üretim miktarı ve tespit edilen sorunlara göre belirlenir. Bu sütlerle ait alınacak numuneler, numune alma planında inek sütü numunelerine ilâve olarak dahil edilecektir.

- Toplam numune sayısının %50'si Ek:I'de belirtilen grup B1 ve B2'de yer alan maddeler için test edilecektir.

- Toplam numune sayısının %40'ı Ek:I'de belirtilen grup B3(a) ve (c)'de yer alan maddeler için test edilecektir.

Toplam numune sayısının %10'u ülkenin gerçeklerine bağı olarak test edilecektir.

### **BÖLÜM 4**

#### **Bal**

A- Numune alma şartları:

Numune miktarı kullanılan analitik metoda bağı olacaktır.

Numuneler üretim zincirinin herhangi bir noktasından orijinal üreticiye doğru geri izlemeyi sağlayacak şekilde alınacaktır.

B-Numune alma seviyesi ve sıklığı:

Numune sayısı, ülke üretiminin ilk 3000 tonu için en az 10 numune bu sayıya ilâve olarak her 300 ton üretim için 1 numune olacak şekilde hesaplanacaktır.

## **BÖLÜM 5**

### **Su kültür ürünleri**

#### **1) Yüzgeçli balık çiftlik ürünleri**

Örnekleme analitik metodun gereklilikleri ve söz konusu balığın büyüklüğüne göre bir veya daha fazla balıktan oluşur.

Yetkili makam, çiftlikte üretilen balığın miktarına (ton olarak) bağlı olarak, aşağıda verilen asgarî örnekleme seviyesi ve sıklığını dikkate almalıdır.

Her yıl toplanması gereken numuneler asgarî sayısı, yıllık üretimin her 100 tonu için en azından 1 olmalıdır.

Analiz için araştırılan bileşimler ve seçilen numuneler, bu maddelerin olası kullanımlarına göre seçilmelidir.

Aşağıdaki dağılım benimsenmelidir:

Ek:I Grup A: toplam numunelerin 1/3'ü:

Bütün numuneler çiftlik seviyesinde, tüketim için pazarda yer almaya hazır olan balık da dahil olmak üzere, yetiştiriciliğin bütün safhalarındaki balıktan oluşmalıdır(1).

Ek:I Grup B: toplam numunelerin 2/3'ü:

Örnekleme aşağıda belirtilen şekilde yürütülmelidir.

- a) Tercihen çiftlikte, tüketim için pazarda yer almaya hazır olan balıktan,
- b) İşleme fabrikasında veya toptancı seviyesinde, pozitif sonucun çıkması durumunda, çiftlik menşesine kadar dönebilme imkanı sağlayan taze balıktan.

Bütün durumlarda, çiftlik düzeyinde alınan numuneler, kayıtlı üretim alanlarının asgarî %10'undan alınmalıdır.

#### **2) Diğer su ürünleri**

Yetkili makam, veterinerlik ilâç ve kimyasallarının diğer su kültür ürünlerine uygulandığına inanmalarına dair gerekçeleri varsa, veya çevresel bulaşıklıktan şüpheleniliyorsa, bu durumda, bu türler, yüzgeçli balık çiftlik ürünlerinden alınan numunelere ilâve olarak, üretimleriyle orantılı bir şekilde örnekleme plânına dahil edilmelidir.

---

(1) örnekleme koşullarının özellikle zor olduğu deniz kültüründe, numuneler balık yerine yemden alınabilir.